

ВИСНОВОК

наукового керівника, кандидата юридичних наук,

доцента Бісюк Олени Сергіївни на дисертацію

Антонова Артема Сергійовича на тему:

«Право власності як об'єкт адміністративно-правової охорони»,

поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань

08 Право за спеціальністю 081 Право

Антонов Артем Сергійович, 1975 року народження, зарахований до аспірантури 01.09.2022 року ПЗВО «Київський міжнародний університет» за освітньо-науковою програмою доктора філософії у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право». Тема дисертаційного дослідження Антонова Артема Сергійовича «Право власності як об'єкт адміністративно-правової охорони» була затверджена в установленому порядку вченою радою ПЗВО «Київський міжнародний університет» 29 вересня 2022 року, протокол № 2.

Дисертація виконана відповідно до Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.04.2024 р. № 476, Пріоритетних напрямів фундаментальних та прикладних наукових досліджень у галузі права, закріплених у Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021-2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів НАПрН України від 26.03.2021 р. № 12-21, Національної економічної стратегії на період до 2030 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 р. № 179, та Антикорупційної стратегії на 2021- 2025 роки, затвердженої Законом України від 20.06.2022 р. № 2322-IX.

Обрана здобувачем тема дисертаційного дослідження «Право власності як об'єкт адміністративно-правової охорони» є актуальною з огляду на сучасні виклики у сфері забезпечення майнових прав фізичних і юридичних осіб в умовах трансформації публічного адміністрування та правового режиму воєнного стану.

Право власності посідає визначальне місце в системі конституційних прав і свобод, а його ефективна охорона є базовою передумовою стабільності правопорядку та соціально-економічного розвитку суспільства. Адміністративно-правова охорона права власності охоплює широке коло інструментів – від нормативного закріплення заборон і превентивних заходів до адміністративно-юрисдикційних процедур і відновлення порушених прав – і є самостійним напрямом публічно-правового забезпечення майнових відносин, що потребує комплексного наукового осмислення.

Актуальність теми додатково зумовлена умовами повномасштабного воєнного вторгнення, які суттєво змінили конфігурацію ризиків у сфері охорони права власності: зростання деліктогенних чинників, пошкодження та знищення майна, вимушена переміщеність населення, ускладнення доказування і документування правопорушень – усе це підвищує вимоги до ефективності та юридичної визначеності адміністративно-юрисдикційної діяльності. Одночасно євроінтеграційний курс України актуалізує потребу в узгодженні адміністративних процедур зі стандартами належного адміністрування та практикою Європейського суду з прав людини, насамперед у питаннях законності, необхідності й співмірності втручання публічної влади у сферу майнових прав.

Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає у комплексному аналізі права власності як самостійного об'єкта адміністративно-правової охорони через призму взаємопов'язаних елементів – матеріально-деліктного, компетенційного, процесуального та профілактичного. Вперше розгорнуто функціональну класифікацію суб'єктів адміністративно-правової охорони права власності на три групи: нормативно-організаційного забезпечення, безпосереднього охоронного впливу та юрисдикційних суб'єктів. Концептуалізовано профілактику адміністративних правопорушень проти власності як самостійний системоутворювальний елемент охоронного механізму з розмежуванням передделіктної і постделіктної превенції. Запропоновано інтегровану модель нормативного оновлення адміністративно-деліктного провадження у справах про посягання на право власності, у межах якої цифрове доказування, мотивованість

постанови, наскрізна цифрова простежуваність руху справи, спеціалізоване профілактичне подання та правовідновлювальні заходи розглядаються як взаємопов'язані елементи єдиного механізму охорони права власності.

Здобувачем здійснено системний аналіз нормативно-правових актів у сфері адміністративно-правової охорони права власності, судової практики – зокрема рішень Європейського суду з прав людини у справах «Öztürk v. Germany», «Engel and Others v. the Netherlands», «Ruiz Torija v. Spain», «Sporrong and Lönnroth v. Sweden» – а також вітчизняної правозастосовної практики та офіційних статистичних матеріалів Державної судової адміністрації України і Єдиного реєстру боржників. У результаті дослідження обґрунтовано низку конкретних законодавчих пропозицій, зокрема щодо запровадження нових ст. 251-1 «Електронні (цифрові) докази», ст. 246-1 «Єдина електронна картка провадження», ст. 282-1 «Особливості профілактичного подання у справах про посягання на право власності» та ст. 40-1 «Відновні заходи», а також змін до ст.ст. 23, 40, 251, 256, 265, 280, 282, 283, 285, 299, 305, 307, 308, 329, 330 КУпАП та Глави 33 КУпАП, які виносяться на захист.

Зміст дисертації характеризується високим теоретичним і науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань. Здобувач продемонстрував чіткий науковий підхід – через розробку авторських дефініцій, класифікацій та критеріїв – що дозволило аргументовано сформулювати позицію щодо дискусійних питань адміністративно-правової охорони права власності. Заслуговує на увагу поєднання теоретико-доктринального аналізу з емпіричними даними судової практики та статистичними матеріалами органів публічної влади, що надає практичній цінності одержаним результатам. Окремо слід відзначити послідовну наскрізну логіку дослідження: виявлені у підрозділі 2.3 системні проблеми безпосередньо зумовлюють законодавчі пропозиції підрозділу 3.2, а кожне завдання, сформульоване у вступі, знаходить відповідний висновок у відповідному підрозділі та в загальних висновках.

Таким чином, актуальність обраної здобувачем теми дисертаційного дослідження, наукова новизна та проведена робота дають підстави стверджувати,

що дисертаційне дослідження Антонова А. С. становить істотний науковий інтерес і практичну цінність – у правотворчій діяльності (пропозиції щодо вдосконалення КУПАП), у правозастосовній практиці (Акт впровадження в практичну діяльність Бюро експертного забезпечення та ринкового моніторингу Українського національного комітеру Міжнародної Торгової Палати (ICC Ukraine) від 26.02.2026р.), у освітньому процесі та науково-дослідну роботу (Акт впровадження у освітній процес та науково-дослідну роботу ВНЗ «Київський університет ринкових відносин» № 57 від 23.02.2026р. та Акт впровадження у освітній процес ПЗВО «Київський міжнародний університет» № 309 від 11.02.2026р.). Структура дисертаційного дослідження, що складається зі вступу, трьох розділів, восьми підрозділів та висновків, є цілком виправданою та відповідає меті й завданням дослідження. Дисертація написана здобувачем самостійно, а сам здобувач працював у тісному зв'язку з науковим керівником.

Дисертацію виконано в межах наукових тем Навчально-наукового інституту міжнародних відносин та права «Тенденції розвитку сучасної правової науки в умовах інтеграційних процесів: теоретичні та практичні аспекти» (номер державної реєстрації 0120U100413) та «Сучасні виклики міжнародно-правових відносин і роль України у формуванні світового правопорядку» (номер державної реєстрації 0122U000743).

Під час навчання в аспірантурі Антонов А. С. дотримувався індивідуального плану аспіранта, зокрема в повному обсязі виконував освітню, наукову та науково-дослідну складову, у тому числі склав заліки та іспити. Антонов А. С. зарекомендував себе як відповідальний, працелюбний і сумлінний здобувач, який протягом навчання активно займався науковою та науково-дослідною роботою; ним опубліковано 9 наукових праць (статті та тези доповідей) за темою дисертації, у тому числі 4 наукові статті у фахових наукових журналах України. Опубліковані результати дослідження відображають його зміст та відповідають критеріям, що висуваються до статей у фахових наукових виданнях, і відповідають вимогам, передбаченим Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової

